

BARA BABBA IKKI DRAKK

– HVØRJA **FERÐ** HANN SIGUR, AT **NÚ** FER HANN **ONGANTÍÐ** AT **DREKKA** AFTUR, **TRÚGVI** EG TÍ. MEN **FERÐ** AFTAN Á FERÐ **GERIST** EG **VÓNBROTIN**. SOLEIÐIS SIGUR 16 ÁRA GAMLA **SÁRA**, SUM HEVUR EIN **PÁPA**, IÐ ER BUNDIN AT **RÚSDREKKA**

RÚSDREKKA

Rannvá G. Fossaberg
rannva@sosialurin.fo

Tá 16 ára gamla Sára minnst aftur á barndómsárini, eru tað ikki myndir av tí fullkomnari familjuni, ið renna henni til hugs. Tað er nevniliga eitt, sum setur ein myrkan skugga á hesar myndirnar.

– Eg vil ikki siga, at eg havi havt ein ringan barndóm. Eg vildi bara ynskt, at babba ikki drakk so illa, tí tað er alt annað enn stuttligt at hava ein pápa, sum er alkoholikari, sigur Sára.

Barnaárin hjá Sáru hava verið merkt at vónbrotni og sakni. Kenslur sum hon eisini í dag javnan merkir.

– Hann hevur skuffað meg ofta, av tí hann ikki hevur megnað at hildið tað, hann hevur lovað. Eg vildi bara ynskt, at hann kundi hildið seg frá alkoholi og verið tann, sum hann í veruleikanum er. Tí tá hann er edrúur, er hann heimsins besti pápi, sigur Sára.

Visti tað altíð

Sára er uppvaksin í einum heimi saman við mammuni og tveimum systkjum.

Foreldrini blivu skild, áðrenn Sára var farin í skúla. Pápin hevur verið bundin at rúsdrekka alt tað, hon minnst.

– Hann hevur altíð drukkið. Tað vóru tíðarbíl, har hann kundi halda seg frá fløskuni í nakrar vikur, men tá ein tíð var frálíðin, datt hann úti aftur og gekk fullur, fortelur Sára.

Hóast hon bert var okkurt um seks ára gomul, visti hon altíð, nær pápin hevði drukkið.

– Eg hoyrði tað altíð á røddini, og so dugdi eg eisini at síggja tað á eygunum. Eg gjørdist altíð ørg, minnst eg, tá hann royndi at spæla edrúur, tí eg visti væl, at hann var fullur, sigur Sára.

Av tí at foreldrini ikki livdu saman, var avtalan, at Sára skuldi vera hjá pápanum annaðhvørt vikuskiftið. Tíverri bleiv tað sum oftast longri ímillum vikuskiftini, har Sára var hjá pápanum, tí hon ikki kundi vera har.

– Onkuntíð tá eg fór til hann, var hann fullur, og so mátti mamma koma og avheinta meg aftur. Eg tímdi heldur ikki sjálv at vera hjá honum, tá hann var skít. Tá var hann akkurát sum eitt barn, sjálvt um hann royndi at fjala fyri mær, at hann ikki var edrúur, greiðir Sára frá.

Sára hevði altíð ilt við at skilja, hví pápin ikki kundi halda seg burtur frá fløskuni tey vikuskiftini, hon skuldi vera hjá honum.

– Tað gjørdi meg bæði kedda og illa, at hann ikki kundi halda sær teir fáu dagarnar, eg átti at vera hjá honum. Eg dugdi ikki at skilja, hví hann ikki bara kundi lata vera at drekka. Um ikki annað so bara fyri mína skyld.

Fekk onga jólagávu

Jólini eru tíðin, tá flestu familjurnar hugna sær saman, og nærvera er í há-sæti. Jólini hjá Sáru hava altíð verið merkt av drykkjuskapinum hjá pápanum.

– Tað var ikki soleiðis, at hann drakk meira í desember mánaði, men eg minnst bara, at hann hevur ofta verið fullur jólaaftan, sigur Sára, sum eisini minnst aftur á fleiri enn eina jólaaftan, har pápin als ikki var til staðar.

– Onkuntíð ringdi hann, og hoyrdu vit, at hann var ávirkaður, vildu vit ikki hava hann at koma, tí tað bleiv bara ein keðiligur stemningur so, greiðir Sára frá.

Drekkarið hjá pápanum gjørdi eisini, at hon ikki altíð kundi vera ví

í, at ein jólagáva frá pápanum lá undir trænum.

– Onkuntíð fekk eg gávu frá babba, men ofta visti eg frammanundan, hvat var í pakkanum, tí eg hevði sjálv keypt tað fyri hann, sigur Sára.

Pápi Sáru hevur heldur ikki verið partur av flestu føðingardøggunum hjá dótturini orsakað av drykkjuskapi.

– Ofta slapp hann ikki í mínar føðingardagar, tí eg var ill við hann, um at hann var skít, tá eg fylti. Tá hann ringdi fullur á mínum føðingardegi, skeldaði eg hann og bað hann fara at leggja seg. Hann skuldi í hvussu so er ikki koma í føðingardag, tí tað var einki stuttligt, minnst Sára.

Lærarinnan hjálpti

Serliga tey fyrstu árin í barnaskúlanum royndi Sára at fjala fyri hinum børnunum, at hon hevði ein pápa, sum var bundin at rúsdrekka, og tí javnan gekk fullur.

– Eg skammaðist og helt tað var flóvisligt, at babba gekk úti fullur, fortelur Sára. Av tí sama kundi hon onkuntíð gerast keddi í skúlanum, av tí at pápin ikki kundi hava hana í vikuskiftinum, ella hann hevði lovað okk-